

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

FLŐFIZETÉSI ÁR:

A »KARVALY« című havi melléklettel együtt.)
Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 10 kr.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felolós szerkesztő és kiadó:

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSEG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetéseket, hirdetések, hirdetmények intézendők.

Templom építés-e, vagy új templom?

1895. december 14.

Tagadhatlan, hogy plébánia templomunk a több mint 20,000 lélek befogadására főleg nagy ünnepeken kicsiny, mit bizonyít az is, hogy több száz a város háza előtt csoportosulnak össze okul adván, hogy a templom kicsiny. Hogy e bajon ma-holnap segíteni égető szükség lesz annyi bizonyos. Felismerte e bajt már a városi tanács is, s régen tünődik a felett hogyan lehetne e bajon segíteni.

Mint hallatszik e napokban építésszek felmérést tettek a templom megnagyítása tárgyában, a ként, hogy azt hosszában bővítsék, illetve a szentély romboltassék le.

Ezen tervet helyeselni nem lehet, mert ezen gyönyörű szentélynek lerombolása csak jeremiás könnyeket ültethetne számtalanok szemébe, s a templomnak hosszában való építése, az akusztikát is tönkre tenné, s valamint az egyházi beszédben úgy az éneklésben is nehéz akadályokat gördítene s úgy az egyik, mint a másik érthetetlen lenne. Mégis mint állítatik, ezen tervezet több mint 80 ezer forintot venne igénybe és a cél e bővítéssel, hogy a templomban több lélek férne el, kevésbé lenne elérve.

Mint lehetne e dolgon észszerűen segíteni? Arra már példát mutatott Hód-Mező-Vásárhely katolikus temploma, hol a templom hajója bővített ki két oldal oldalát építése által, mely tudomás szerint csak hatvan ezer forintot vett igénybe és ezáltal a templom tetemesen bővült s az akusztika semmit sem szenvedett.

Ha tehát a csongrádi nagy templom kibővítéséről lenne szó, nem hosszabítani, hanem oldalfalakkal a vásárhelyi templom mintájára bővíteni kellene, mint ezen eszmével behatóan foglalkozott néhai boldogult Alvinczy Ferencz volt csongrádi lelkész is.

A mi azon ellenvetést teszi, hogy talán a bolthajtások szenvednek az oldalfalak elhárítása által alig hihető, mert azok keresztbe vannak építve. A mostani belső főoszlopok megmaradhatnának sőt a kibővítés oszlopai által megerősítenének, a ként, hogy az új építkezés oszlopai a szépészet szabályai szerint kívülről alkalmaztatnának.

Már most tegyük fel, hogy két oldalon 10—10 méterrel bővítenék ki a templom hajója, mily óriási térséget nyerne a templom a nélkül, hogy mint feljebb mondtuk az akusztika szenvedne és a szent szónoklat még a

gyengébb szervezetű szónoknak sem nehezítenék meg.

A mi pedig egy új templomnak a kültéren való építését illeti itt ezer nehézség merül fel. Mert ezen valóban anyagilag elszegényedett város nem csak, hogy egy közel 100 ezer forintba kerülhető templomot tudna építtetni, de annak lelkészét kántorát s harangozóját fizetni sem volna képes. Vegyük a legközségesebb díjazásokat. A lelkésznek 1000 forint, kántornak 400 forintot, harangozónak 200 forintot kellene évente fizetni, pap és kántor lakot építtetni s azt föntartani is kellene, mi évenként 3000 forintot venne igénybe. Mind ezen kiadások mellőzhetők a nagy templom kibővítése által.

A mi pedig talán azt a kifogást illeti, hogy némely hívők távol laknak a templomtól alig érdemel figyelmet, mert az egészséges embernek ez nem nagy terhére esik. A betegetek és nyomorultakat pedig e kötelezettség alul úgy is fölmenti a jó Isten, a gyengélkedő öregek pedig hetenkint egyszer legalább részt vehetnek az isteni tiszteleten.

Ajánljuk ezen nézetünket az illetékes körök figyelmébe.

Egy hívő.

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

Harcz a látatlanba.

— Humoreszk. —

Kospallaghy Vincze, nyugalomba vonult heutes mester és negyvenéves bájaival terpeszkedő felesége, Kroxelfusz Johanna a tavasz óta nyílt harcban állnak egymással. Azelőtt se éltek ugyan valami szembetűnő békés módon, hanem a jelenlegi viszálykodásuk oly magas foku, hogy ebéd előtti rendes csetepatéjuk már széles körben ismeretes.

„Vincze bácsi üti az asszonyt, — itt az ebéd ideje!” Szinte haragszó is fölöslegessé vált. Hogy miért éppen a déli időpont nyitja meg az ütlegek sorát, azt gyarló eszemmel onnan gyanitom, hogy Vincze bácsi szörnyen szereti a gyomrát; és tudva azt, hogy az étel ugyis kozmás lesz (mert az asszony álmos-könyvet olvas a tűzhely előtt,) hát előre kiutalványozza az érte járó díjat. Nyilván mert ebéd után lusta arra. A főnebb említett nagyobb kaliberű veszekedések azonban nem innen erednek. A jámbor halandó, kit ilyenkor a sors szeszélye éppen az ablakuk alatt sétáltat el, a

világ minden kiucseért se jönne nyomára az okoknak, ha hallgatóna is. Zűravaros érthetetlen hangokat hall csak, miből csupán nevek vehetők ki tisztán:

— István, te lompos!

— Alfiéd, te hizott disznó. Csak azért is . . .

— István, ha mondod!

Szól Vincze bácsi és fölkap egy székot, hogy a ruhafogas mögé hátráló Johanna asszonyt porrá zuzza. De nagyon felingerült, liheg, hogy majd a melle szakad meg és köhögési roham fogja el.

— Ma . . . Majd megmu . . . tha . . . tom, ki az ur!

Az asszony szabad utat lát maga előtt és kiugrik a szobából. De nem nyugszik és az ajtó nyíláson kidugva borzas fejét, kárörvendő hangon kiált:

— Jusst is! Jusst is!

A konyhában már ő az ur, ott vannak a főzőkanalak . . .

Már most tessék ebből kiokosodni, hogy miért harcizolnak! Mikor egyebet se hallani mint „István és Alfrédot.” Hát ki ez a két igen tisztos uriember, kik egy husz év óta

fennálló családi békét képesek felbontani? — Ez megfoghatlan titok az avatatlank előtt. Én is csupán vaktából jöttem rá a dolog mivoltára s miután már belekezdtem a történetébe, hát kutyakötelességem azt előtálatni.

Azokon a lucskos tavaszi napok egyikén, mikor a tél végső maradványaival utnak indul, — Johanna asszony éppen férjét czirógatta. Nem ám valami porlóval, mint rendesen, hanem hájas, gömbölyű kezeivel, (kacsókat akartam irni, de meggondoltam a dolgot.)

Kospallaghynek szájába ragadt a pipaszár. Nagy szemei kerekre nyíltak, pufók vörös arca, a mennyire csak lehetett, megnyult. Nagy a kívánságod, — gondolá — hogy ennyire nyalsz falsz. Hanem hát várj. Egy vörös krajczár nem sok, de annyit se srófolsz ki tőlem.

— Hát mi lett asszony? — szólt csakhamar. — Mond ki no egyenest, hányat ütött az óra.

— Kérek tőled valamit Vincze, ha rossz néven nem vennéd. Ajándékozzál meg engem a névnapomra.

— Nem szokás azt előre kérni. Különben mi legyen az?

A társadalmi kérdés.

Csongrád, 1895. december 13.

Az egész világot mozgató és nyugtalanító társadalmi kérdés a mi kapuinkat is döngeti és nálunk is megoldást követel. Nem is szabad megoldatlanul hagyni, mert nem szabad megengedni, hogy a vagyonos és a vagyontalan osztály egymással szemben hadilábon álljon. Igyekezni kell létesíteni azt, mit társadalmi békének szoktak nevezni. Ez a társadalmi béke lényegesen különbözik attól a békétől, melyet a paczifikáló hadsereg vagy rendőri intézkedések létesítenek. A társadalmi béke, melyre törekedni kell, jelenti a polgárok egyetértését, jelenti, hogy a polgárok egymás közt békésen igyekeznek elintézni ellentétes érdekeiket, az u. n. munkabér-harcot.

A társadalmi békének első és tulajdonképeni alap feltétele, hogy a különböző érdekek osztályokhoz tartozók tiszteljék és becsüeljék egymásban az embert.

A munkaadó ne higgye, ne képzelje, hogy ő magasabb lény, kinek a munkás alárendeltje, hanem fel kell emelkednie arra az álláspontra, hogy a munkás vele egyenrangú és egyenjogú ember és bánják azzal mint emberrel, mint vele szerződött féllel, kivel szemben megkövetelheti, hogy mindenben teljesítse szerződéses kötelezettségét, de a kivel szemben viszont mindenben teljesíteni is tartozik szerződéses kötelezettségét. A rossz mód, a munkaadók részéről való szerződéses kötelezettségek sok részben fokozzák és kitérésre juttatják a munkaadók és munkások közt levő érdek ellentétét.

Üres szó marad azonban mindaddig az a kívánság, hogy a munkaadók és munkások, mint egyenrangú és egyenjogú szerződő felek álljanak egymással szemben, míg a munkások és munkaadók nem szervezkednek és a munkabér szerződéseket nem az egymással egyenrangú szakszervezetek, hanem egyes munkaadók és munkások kötik meg és a szerződéses teljesítésére nem a szakszervezetek, hanem az egyes munkaadók és munkások ügyelnek fel.

Igenis a társadalmi békének tulajdonképeni alapfeltétele, hogy a munkások és ezekkel szemben a munkaadók szervezkedjenek, de nem abból a célból, hogy egymással hadilábon álljanak, mert ilyesmire csak az értelmetlenség vetemedik, hanem, hogy egymás közt az érdek ellentéteket tisztességgel megalkuvás által kiegyenlítsék. Tisztességes árakat kell tartanunk, melyet a mindenkori piaci viszonyok megegyeznek; mely a munkásnak biztosítja a tisztességes megélést és a munkaadót sem teszi tönkre. Ez a nagyobb értelmiséget megkövetelő ár meg-

állapítás nem annyira egyeseknek a feladata, hanem igenis erre leghivatottabbak a szakszervezetek és a szakszervezeteket vezető egyének.

Nagy hiba volt kezdetől fogva, hogy a munkás egyleteket nem engedélyezték, az engedélyezetteket is betiltották. S hiba volt, hogy a műveltebb osztályok nem igyekeztek maguknak a munkásokra befolyást szerezni és egyes adott esetekben a munkások igazait megvédeni egyes kapzsi munkaadók vagy tisztjeik visszaélései ellen. Ha az értelmebb és méltányosabb gondolkozó osztály magának meghallgatást biztosít a munkás osztálynál, eléri azt, hogy nem az igazító elemek kerülnek felül és állnak élükre, hanem éppen a leghiggadtabb elemek, kik egyáltalán nem a harcot akarják, nem a felforgatást czélozzák, hanem csak helyzetök javítására törekcsenek, a mihez kétségtelen joguk van. Ily módon el lehet érni, hogy a munkások megszokják, hogy a munkaadókban ne a kizsákmányolásra törekvő ellenséget, hanem csakis a saját érdekeiket óvó munka-vevőket lássanak, kik nem a munka béreknek minden áron való csökkentésére, a munkásoknak minden áron való megrövidítésére törekcsenek, hanem csakis azt a czélt tartják szem előtt, hogy a versenyben megélhessenek, maguk el ne pusztuljanak.

Ha egyszer a munkás mozgalom helyes irányba tereltetett, ha a munkások megszokták az egyesülést, a közös célra való együtt működést, felébred bennök az önszervezés eszméje, nem fognak megvalósíthatlan ábrándokon rajongni, megvalósíthatlan ábrándokba helyezni jövőendő boldogulásukat, hanem nyitni fognak a közel fekvőhöz, a megvalósíthatóhoz, —

megragadják a szövetkezeti eszmét, mely ha nem is létesíti a milleniumot, minden esetben eszközli az egyeseknek haladását, jobblétét.

Ne akadályozzuk, sőt mozdítsuk elő a munkás szakszervezeteket. Viszont azonban terjesszük a munkások között a szövetkezeti eszmét, ébresszük fel bennök az önszervezés gondolatát. A szövetkezeti eszmét azonban nem csak terjeszteni, hanem megvalósítani is kell. Ez a magasabb és műveltebb osztályoknak feladata. Ha ezt a feladatukat teljesítik, az igazgatók alul elvonják a talajt, elősegítik a társadalmi békét, a munkás osztályoknak fokozatos megújulását és megtették az első lépést a társadalmi kérdés megoldásához.

Sz—s.

Ujdonságok.

— Tisztújító közgyűlés a megyén. Mint már jeleztük a vármegyei tisztújító közgyűlés határnapját folyó hó 19-re tűzte ki a főispán és az ezen tisztújító közgyűlésre szóló meghívókat most küldte szét dr. Csató Zsigmond alispán az új megyebizottságnak, mely a választást megejtetni jogosult. A közgyűlésnek azonban nem csupán a tisztújítás megejtése lesz programja, de ezenfölül újra kell választania az összes bizottságokat is, melyek szervezésre folytak a megyei adminisztrációból és annak kiegészítő organumai. Így újra lesz ez alkalommal 3 évre választandó a 48 tagú állandó választmány, ugyancsak 3 évre az állandó bíráló választmány és az igazoló választmány. Ugyancsak ezúttal kell újra választani a központi választmányt, a közigazgatási bizottság 2 évenként kilépő felerészét 5 tagját, a közegészségügyi bizottságot, a közsegjegyzői szigorló bizottságba 2 tagot, közsegjegyzői nyugdíj választmányt, a közseg számadások megvizsgálásánál közreműködő elnököket, a fővárosi, számbíró és a statisztikai bizottságokat. Látnivaló a munkarendből, hogy a folyó hó 19-én megnyíló megyegyűlésre nagy és komoly munka vár, a melyet aligha lesz lehetséges egy nap alatt elvégezni.

— Megtagadott fizetésjavítás. Másod ízben került le most Csongrádvármegye törvényhatósági közgyűlésének az a kérelme a belügyminiszteriumtól, hogy adja meg a vármegyei főorvosnak és a járási orvosoknak, az állampénztár terhére, tehát a megyei dotáció megfelelő emelésével, a nekik közgyűlésileg megszavazott fizetésjavítást, melyet a közegészségügyi adminisztráció mai súlyos szolgálata mellett nagyon is megérdemelnek. A miniszter azonban most sem teljesítette a megye kérését és a fizetésjavítást a megyei orvosoktól — az állami dotáció terhére — megtagadta.

— A gazdaifjuság táncvizalma. Gazdaifjuságunk 1896. évi január hó 5-én a „Magyar Király” szálloda, kasinói helyiségében zártkörű táncmulatságot rendez 70 kros belépti-díj mellett. A táncvizalmou a helybeli első zenekar fog közreműködni.

— Nem merem kimondani, szegyelem!
— Csak rajta no, ne bolondulj.
— Egy regényt . . .

Vincze bácsi gondolkozóba esett. Már azt hitte, hogy új ruháról lesz szó; de megnyugodott. Volt neki egy csomó regénye a padláson — még hentes mester korából maradt a nyakán, mint makulatura — hát ezt a kívánságot könnyen teljesíthette. Csak az ütött szöveget a fejébe, hogy miiek kell regény az asszonynak, mikor negyvenéves koráig el tudott lenni nélküle. De nem faggatta őt, hanem engedett a kérésnek.

— Nesze regény, — szökö Kospallaghy, mikor egy óra múlva lekerült a padlásról. Johanna mohón kapott utána és lázasan forgatta. Vincze csak nevetett az asszony hóbortján, ki e percztől fogva minden szabad idejét olvasásra szánta. Olvasott mikor a rántást keverte, (persze ez oda égett), olvasott, mikor a piacra ment (persze minden járólónak fejjel ment neki), sőt olvasott még az ágyban is, míg az álom el nem nyomta. Jó férjümben ez felkeltette a kíváncsiságot s egy napon elhatározta, hogy ő is „regényez”. Este a lámpafénynél együtt bujták a könyvet.

A koczos meg a deres fej összebujnak a betűk fölött. Nem csoda: az a regény érdekfeszítő volt. Különösen az ifju Alfréd harczeg iránt érdeklődtek, vajjon mikor fog az ármányos Esmaraldán bosszút állani? Johanna asszony fölütötte a fejét.

— Hallod-e Vincze — szökö — ha fiam lesz, Alfrédnek kereszteljük.

— Ne bolondulj — mormogott a férj. Várj, mire lesz. Különben is István lesz annak a becsületes neve, a mit a nagyapja mocskotalanul hordott.

Ebből kis szóváltás támadván, kezdetét vette a czivakodás, mely nap nap után majdnem vérontásá fajult. Hajbakaptak és amugy istenigazában püfölték egymást, a — semmiért, a nem létezőért. Valóságos harc volt ez a látatlauba.

Hanem ha a hirhedt gordiusi csomó meg tudott oldódni, a Kospallaghyék csetepatéja is véget ért. Magukra vonták, szinte kihívták a sors haragját, — és így ez megáldotta őket egy egészséges, piros-pozsgás, gömbölyű kis fiúgyermekkel. Nesztek. Kivántátok; — itt van! —

Most már annál inkább tért nyert köztük az ellenségeskedés.

Meg volt az alap hozzá, még pedig erősen ficzánkoló alap. Es Johanna asszony még gyöngeségében sem igen túrtöztette magát, még mindig volt anyai ereje oda kiáltani, hogy csak azért is Alfréd!

A keresztelésre összegyűlt rokonok aggodva néztek a közel jövő elé. Mi lesz még ebből? Mert a házaspár még folyton macskakodott és idáig sem tudott engedni egyik a másikának.

Megérkeztek a templomba. Mindnyájan szivszorongva várták, hogy kinek a javára dől el a keresztelés. Hisz már a rokonok is két táborra szakadtak, mindenik a maga jelöltjét hangoztatta: akár követválasztáson.

Annyira jutott a dolog, hogy a komor, viaszarczu egyházfiak kellett közbelépni, hogy illő, tiszteletteljes viselkedésre utasítsa őket annál is inkább, mert a főtisztelendő lelkész urnak is már szemet szurt a jelenet. A főtisztelendő lelkész ur pedig türelmetlen kézmozdulattal intette magához a gyülekezetet és minthogy régiebb idő óta tudva és ismerve a Kospallaghy harag okát, így szökö:

— Minekutána ma Péter napját üli az egyház, legyen az ujszülött neve — Péter! Ugy is lön. Maróthi János.

— **Biróválasztás.** Csemegi Antal volt bíró lemondása folytán üresedésbe jött községi első bírói szék e hó 8-án töltött be. A bíróválasztásra igen nagyszámú polgárság sereglett össze a városközházának udvarán. A bírói állásra a lakosság három egyént jelölt, id. Piroska Istvánt, Eszes Mátyást és Ludrovay Tóth Istvánt. A polgárság legnagyobb része id. Piroska Istvánt öhajította s az osztatlan bizalom folytán egyhangulag választotta meg Csongrád város bírájává. A tanácsnoki állásra pedig egyhangulag Greskovics Ferenczet jelölték, ki ezt elfoglaltsága miatt el nem fogadhatván, helyébe Lantos Antal volt községi II-od bírót ugyancsak egyhangulag választották meg.

— **Országos vásárunk** — mint lapunk előző számában jeleztük — e hó 10-én tartott meg. A lanyha időben igen látogatott volt az ugynevezett gyalog vásár. A sertéseknek ára igen alacsony volt — mit annál inkább csodálunk, mivel vidékről számos sertéskezeskedő érkezett a vásári alkalomra városunkba — s gazdaközönségünk — legnagyobb része — az eladásra szánt sertéseket vissza volt kénytelen vinni a vásárról.

— **Sikerült vadászatot** rendezett Baghy Zsigmond gyógyszerész ur saját birtokán, melyen városunk notabilitásai s egy sereg budapesti vendég is részt vettek. A kedélyes vadászat után pompás ebéd következett, melyen a szellemes felköszöntők egymást érték. A vidám társaság késő éjjel külön vonaton jött vissza Csongrádra.

— **Szövetkezetek mindenfelé.** A szövetkezetek fejlődése ellenállhatatlanul folyik. Szaporodnak azok az ország minden részében irtva az uzorát és segítve a jóra való egyéneket. Ujabbán is 8 hitelszövetkezet alakult következő 8 megyében: Baranya megye: Karaszon (32 tag, 151 üzletrésszel) Hunyad megye: Sorsadon (21 tag, 21 üzletrésszel) Torda-Aranyosmegye: Sinfalva (83 tag, 100 üzletrésszel) Somogy megye: Mesztegnyva (55 tag, 237 üzletrésszel) Zala megye: Rózsaszeg (4 tag, 46 üzletrésszel) Pest megye: Bugyi (162 tag, 843 üzletrésszel) Torontálmegye: Sándoregyházán (38 tag, 85 üzletrésszel) Ugocsa megye: Turterebesen (56 tag, 260 üzletrésszel.)

— **Egy népiskolai igazgató-tanító botrányos ügye** fekszik a főispán és a tanfelügyelő előtt. E botrányos ügyben Valagurszky Julia tanítónő is mélyen kompromittálva van. Az ügyet mivel, még befejezést nem nyert, tehát nem is szellőztetjük.

— **A vadkivíteli társaság, mely a nyár folyamán alakult, s elnöke gr. Eszterházy Miklós és gr. Almásy Imre választottak meg, azon célt tűzte feladatává, hogy a Magyarországon lött vadat, külföldi piacra előnyösebben és biztosabban értékesítse — most a vadászatok idejével megkezdette működését. — A vad értékesítése iránt nemcsak a társaság tagjaitól fogad el megbízásokat, hanem bárkitől is átvész bizományszerű értékesítés végett vadat, s a közvetítést a társaság budapesti irodája eszközli, mely már összekötéseket szerzett a külföld nevezetesebb értékesítési piacaival, milyenek Páris, London, Lyon stb. hova a vadat külön e célra berendezett vasuti kocsiokban szállítják.**

— **Bérmentesítő készülék.** Erdekes új találmányt akarnak behozni a budapesti postán, melynek célja az, hogy a nagy levelezésnél oly alkalmatlan felragasztandó levélbélyegeket feleslegessé tegye. A készülék, melynek portószámoló a neve, nagyon egyszerű értékesítés végett vadat, s a közvetítést a társaság budapesti irodája eszközli, mely már összekötéseket szerzett a külföld nevezetesebb értékesítési piacaival, milyenek Páris, London, Lyon stb. hova a vadat külön e célra berendezett vasuti kocsiokban szállítják.

tesítések összegét tüntetik fel. A levelet a láda oldalán levő nyílásba teszik, mire megnyomják egyikét a láda tetején levő gomboknak, melyek mindegyike más más értékű levélbélyegzésnek megfelelő felirattal van ellátva. A nyílás fölött a láda belsejében van az aczélbélyegző, melyen a készülék sorszáma van mozgathatlanul bevésvé. Mozgatható alkatrészét képezi azonfelül a bélyegzőnek a keltező értékjelző kerék. A keltező kereket óramű mozgatja, az értékjelzőt pedig a láda tetején levő gombok hozzák mozgásba. E leírás után el lehet képzelni a bérmentesítő készülék előnyeit. A kinek nagy levelezése van, csak egy ilyen készüléket kér a postától melynek segítségével 2000 levelet lehet óránként minden lepecsételés nélkül levélbelyegzeni. Ezen eljárás által a postán is feleslegessé válik az eddigi levéljegyeknél alkalmazott felülbélyegző eljárás az elszámolás pedig havonként történi, ép úgy mint a gáz és villamos társulatok részéről.

— **Felmentés a halálesetek bejelentése alól.** A polgári anyakönyvvezetők kötelessége volt értesíteni a felekezeti anyakönyvvezetőket a halálesetekről. Mivel azonban ez az amugy is túl terhelt magy. kir. anyakönyvvezetőknek sok munkát adott, a belügyminiszter a napokban kibocsátott rendeletével feloldotta őket e teher alól.

— **Gyermek-színelőadás Félégyházán.** A félegyházi haladóparti izr. isk. növendékei e hó 14-én a „Korona“ szálloda termében a szegény iskolás gyermekek felruházására színelőadást rendeztek.

CSARNOK.

FÉNY ÉS NYOMOR vagy a MENTŐ ANGYAL.

(7.) Regény.
A „Tiszavidék“ számára írta: RADNOVICH IDA.
(Folytatás.)
A nőrablás.

Másnap a kastély ablakain a nap ezer és ezer sugarait bocsájtá be.

Felkölté a két grófnőt a duzzadozó selyem párnák közül. Reggeli pongyolájukban tesznek egy sétát a kertben. Mind a kettő égi tüneményhez volt hasonló. Oly szépek. Nem is veszik észre, hogy a kert tuloldalán egy elegáns ur sétál. Most hirtelen kinyitja a kert ajtaját és a hölgyek felé tart. Es a kezében levő remek caméliasokrot átnyújtja Blanka grófnőnek. Felujong örömben, nézd édes Lenkém a völegényemtől jön ám ez. Hah! de kellemes illata van.

— Hátha nekem küldötték? Incelkedett Lenke grófnő.

— Az nem lehet. Hiszen mindjárt nekem nyújtotta át. Az én személyem már le volt neki írva. Jaj Istenem végem! Kiálltja Blanka grófnő és elesett.

Lenke coutes aunyira megijedt, hogy ő is majd elesett. De erőt vett magán és futott fel a kastélyba, segítségért kiáltozott.

Mikor az az ur a csokrot átnyújtotta, nem távozott, hanem várta a következő ményeket. Mi nem sokára be is állt.

Mig Lenke grófnő befutott, ő addig karjaiba emelte az elalélt grófnőt és a váró kocsiába tette. Odakiáltva a kocsinak zugligeti nyaralóba.

Mire a kastélyból a segítség megérkezett, akkora Blanka grófnőt rég elvitték. Na! ez rémitő kiáltották mindnyájan. A beteg leánya kit a betegség még szebbé tett, előjött a zajra, ki a kert egyik pavillonjában egy remek képen dolgozott. Mely a két grófnőt ábrázolják. Elragadó kép! pár ecset huzás és a két cset meg van örökítve... Jaj Istenem! mi az? tudakozódott.

Gróf Szentirmay Szabó Elemér hirtelen odaszalad, megfogja a beteg lányka kezét, mire az majd feljajdult... Legyen nyugodt kisasszony! ez bizony elég nagy baj;

de őnt veszély nem fenyegeti, hanem csak egy kis katasztrófa történt, azaz Blanka contest rabolták el. Nézze kis nagysád, itt a csokor mire a kábitó illat volt fecskendezve.

— Rémitő! ez ismét nekem volt szánya és én helyettem most Blanka grófnő szeved. Zokogui kezd.

— Ne sirjon, kisasszony, vigasztalja Elemér gyerekek önnek nyugalomra van szüksége még. Bekísérte szép kis boudoirjába és a szép hölgy leült egy zöld-plüsch kevertre.

Legyen nyugodt és folytassa munkáját kisasszony, távozásakor megfogta a szép hölgy kezét és egy csokot lehelt rá. Szeretlek... enyém leszel... és utána lehajolt a nehéz bársony függöny. Az utolsó szavakat a naiv szép leány is meghallotta és oly izgatott lett, hogy arczszíne is változott és szíve körül oly érzést soha sem érzett mint e pillanatban. Istenem, szeret! Teréz kérem, hozza be festészetemet és kellékeit, a kerti pavillonban hagytam. A komorna távozott. A másik pillanatban a kis művész már dolgozott, de oly nyugtalanul, először a Blanka grófnő balesete miatt, másodsor meg a gróf mondott szavai végett. Mert ő neki is volt egy parányi szíve, mely izegni mozogni kezdett.

Az idősebb gróf azonnal a rendőrséget értesítette és a csokrot is eltették.

A hatodik est a játékteremben.

Már az urak öt este megelégedetten, mosolylyal tértek haza. De a hatodik este fordult már a koczka. A milliomas Méry Oliver, az angol lord, Baruet egyre vesztettek, közel volt a vesztesség a 200,000 forinthez. Mig a csillárok nem jelezték, hogy vége a játéknak. Ekkor mint rendesen haza vitte őket a kocsit. De mikor a milliomas Méry Olivér belépett hálótermébe, majd elesett mert a Wertheim pénzszekevénye föl volt nyitva és valamennyi pénz és érték-papírok hiányoztak. Es egy levél volt az éjjeli szekevényre téve. „Kedves Jőtevőm! Ne adja fel a hatóságnak, hogy őnt meglópták. Mert akkor én meg köztudomásul adom, hogy ön egy hazardjáték terem tagja. Es ott szerezte vagyonát, abból lett milliomas. Üdvözli egy jóakarója... A levél átolvasása után, önkénytelen mosoly lebbent ajkairól. Hát hol van biztonságban az ember pénze? Ha itthon van ellopják. Ha bankba teszi, vagy megbukik a bank, vagy ki szökik a pénztárnok Amerikába. Igy tehát sehol. Fellármázza a cselédséget. Kik csak bámulnak, mert ők semmit sem vettek észre, és semmi zajt nem hallottak. Most mit csináljon? Bejelentse? ő bukik! Tehát lefeküdt és holnapig majd meggondolja.
(Folyt köv.)

NYILTÉR*)

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színeseket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban stb postaber és vámentesen. hazhoz szállítva és mintákat postafordulóval küld HENNEBERG G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

BAROMFI.

Á tveszünk minden mennyiségű frissen levágott és hizlalt mindennemű baromfit, valamint friss tojást bizománypepei gyors eladásra.

Laugsch Hermann és Tá
17. Taubenstrasse, Berlin.

MINDEN KÖHÖGÉST
 valamint a gége, tüdő és légcső minden hu-
 rutos megbetegedését, továbbá a nehéz lézést
 asthmák, hurutok, görcsös köhögést, rekedt-
 séget, ingerlést a torokban kezdődő millia-
 tegséget a leggyorsabban és biztosan gyó-
 gyít, az évek óta elismert és orvosi utasítás
 után készített és ajánlott kitűnő szer, a
„Szent György tea”
 ára csomagonként 50 krajczár a hozzá való
Szt. György hurut-por
 szinte 50 kr. dobozonként, pontos használati
 utasítással együtt. (5-26)
 Eredmény már néhány nap alatt észlelhető.
 Két csomagnál kevesebb nem küldeték. — Posta-
 küldeményeknél csomagolás és szállítói levél-
 ért 20 krajczárral több számítunk. — A meg-
 rendelések egyenként a
„SANKT GEORGS APOTHEKE”
 Wien, T2. Wimmer-gasse No. 33.

**ÁLLANDÓ
 FÉNYKÉPÉSZETI MŰTEREM
 CSONGRÁDON.**

Van szerencsénk a t. közönség szives tudomására
 hozni, miszerint Csongrádon (Uri-utca 24. sz. a.)

**Allandó
 fényképészeti műtermet
 létesítettünk.**

A főváros egyik elsőrendű fényképészeti műtermében
 majdnem 8 éven át — megszakítás nélkül — voltam
 alkalmazva, mely idő alatt módomban állt magamat a
 fényképészet minden ágában tökéletesíteni.

Most, midőn a t. közönség szives támogatásáért esdek,
 teljes joggal vélem haugoztatni, hogy előképzettségem
 teljes biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a t. kö-
 zönség kívánalmait minden tekintetben képes leszek
 kielégíteni.

Eszközlök: személy- és tájképfelvételeket, régi táj-
 képek másolását, platinotypia-kat, kréta és szőrajzokat
 életnagyságig stb.

FELVÉTELI IDŐ: — borús időben is — reggel 9
 órától esti 5 óráig.

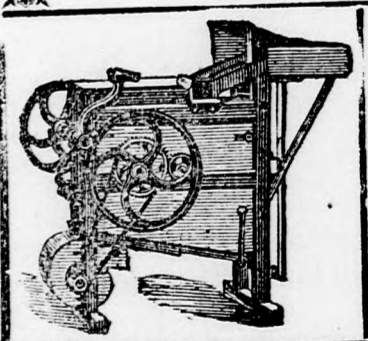
A megrendelt fényképek három nap alatt átvehetők.

Tisztelettel:

HECSKÓ MÓR és TÁRSA, fényképész.

Kukoricza morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős
 szerkezettel szelelővel és szelelő nélkül.

**Gabona-rosták,
 Konkolyozók (trieurók);**
 kézi kezelésre való
széna- és szalmasajtók
 fekvően vagy kocsira
 szerelve.

Takarmány-tüllesztők,
 Szállítható takarékk-főző-üstök takar-
 mány stb. részere,

Szecskaavágók,

Répa- és burgonyavágók,

Darálók,

elismert legjobb minőségben és szer-
 kezettel készülnek

Mayfarth Ph. és Társa

cs. és kir. kiz. szab.

gazdasági gépgyárában
BÉCS, II./I. Taborstrasse 76. sz.

Árjegyzékek ingyen. Képviselek felvételnek.
 (10-8)

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI

BANK JELZÁLOG KÖLCSÖN (K)

BUDAPEST KEREPESI-UT 65., 2. EM. 24.

40 évi 5% százalékos 50 évi 5 százalékos törlesztéses kölcsön
főbirtokra vidéki házakra és telkekre. —
Malmokra és gyárakra 32 évre 6 százalékos amortisa-
 czió után;

HÁZAKRA ÉPÍTÉSI KÖLCSÖN

50 százalék a megkezdésnél, 50 százalék a teljes felépítés után
 6 százalék mellett. — **10000 forintig** való 1/4 évi tör-
 lesztéses 6 és 7 százalékos személy hitelek pontos lebonyolítása.

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI

BANK JELZÁLOG KÖLCSÖN (K)

Budapest, Kerepesi-ut 65. sz. II. emelet 24.

„KÉPES CSALÁDI LAPOK”
 A legolcsobb és azért a legelterjedtebb képes hetilap!
 Megjelenik minden héten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő
 tartalommal és külön beköthető regénymelléklettel.
 Havonként kétszer „Hölgyek Lapja” című félfines mellékletet ad,
 párisi divatképekkel és bő divattudósítással.
 A „Képes Családi Lapok” olyan szellemben és irány-
 ban van szerkesztve, hogy
 ifju és öreg külön együttvéve élvezettel olvashatja.
 A „Képes Családi Lapok”-ba a régi és újabb író és
 költői gárda minden szá-
 mottevő tagja dolgozik.
 A „Képes Családi Lapok”-nak regényei, elbeszélései,
 rajzai, humorcskái, költe-
 ményei, kedélynemesítő olvasmányok. Irányzikkal a társadalom minden
 kérdéseire kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb cikkei pedig tanúságosak.
 A „Képes Családi Lapok” minden évben négy re-
 gényt ad mellékletül, még
 pedig cínos színes borítékkal, éves előfizetőinek.
 A „Képes Családi Lapok” borítéka szellemes és sző-
 rakoztató csevegések, il-
 letve kérdések és feleletek tárháza.
 A „Képes Családi Lapok” előfizetői díjtalán! közölhe-
 tik gondolataikat az „elő-
 fizetők postájában”.
 A „Képes Családi Lapok” képei lehetőleg alkalomszerű-
 ek, díszesek és tanulságosak.
 A „Képes Családi Lapok” 1896. jan. első számával
 XVIII. évfolyamába lép.
 Ez ujévi számában következő érdekes és kiváló közlemények jelennek meg:
 Csendes világ, regény Beniczkyne Bajza Lenkétől; Evfordulón, köl-
 temény, Jámor Lajostól; Régi történet, beszély, Lauka Gusztávától; Hogyan
 ruházódjunk télen? orvosi cikk, dr. Fodor tanártól; Rajt után, vig mono-
 log Oláh Györgytől; A költő, költemény Feleki Sándortól; Versék zenére,
 költemény, Rudnyánszky Gyulától; Boldog u-e-et! életkép, Mericzayné,
 Karossa Irmától; Megnyugtató történet, freskói Krudy Gyulától; En is!
 regény, Tolnai Lajostól.
 Mutatónyiszámokat bármikor szívesen küld a „Képes Csa-
 ládi Lapok” kiadóhivatala Budapest Vadász-u. 14., saját házában.
 Előfizetési árak a „Képes Családi lapok”-ra „Hölgyek Lapja”
 című divatlappal és a regénymelléklettel együtt!:

- Egész évre — — — — — 6 forint.
- Fél évre — — — — — 3 forint.
- Negyedévre — — — — — 1 forint 50 kr.

Figyelmeztetés.

A ki 3 új előfizetést gyűjt az előfizetési összeget egyszerre beküldi,
 annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal. — Kérjük
 az előfizetéseket megújítását, s lapunknak az ismerősök köreiben terjesztését.
 A ki az egész évre szóló 6 frtyi előfizetési összeget 80 kr. csomag-
 olási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül
 4 regényt küldünk; a ki 3 frt előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és
 postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak két regényt küldünk
 elismerésünk jeléül és a ki csak 1 frt 50 krtyi negyedévi előfizetési díjat
 20 kr csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak
 a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.
 Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a „Képes Csa-
 ládi Lapok” kiadóhivatal, Budapest, Vadász-utca 14. szám.